

*Zádné selhání USA v Sýrii, nýbrž cílená podpora vleklému, nákladnému a smrtelnému konfliktu. Cíl: blízkovýchodní **Třicetiletá válka.***

Autor: Daniel Pipes

Když se do sebe pustí nepřátelé Západu, je v našem zájmu pomoci slabší straně

Analytici se shodují, že „rozklad sil syrského režimu se zrychluje,“ že krok za krokem **ustupuje** a roste pravděpodobnost průlomu sil vzbouřenců a konečného vítězství islamistů. V reakci na to měním své doporučení z **neutrality** na něco, co se mi jako humanitáři a dlouholetému odpůrci dynastie Asadů neříká snadno: západní vlády by měly podpořit neblahou diktaturu Bašára Asada.

Tady jsou mé důvody pro tento jen neochotně učiněný závěr: Síly zla pro nás představují menší nebezpečí, když spolu válčí navzájem. Tím se (1) soustředí na jednom místě a (2) to brání triumfu jedné ze stran (čímž by se stala ještě větší hrozbou). Západní mocnosti by měly nepřátele směřovat do patové situace pomocí momentálně slabší straně a tím i prodlužováním konfliktu.

Tato politika ostatně nepostrádá precedenty. Po větší část 2. světové války nacistické

Německo útočilo proti sovětskému Rusku a navázání co největšího počtu německých vojsk na východní frontě bylo klíčové pro vítězství Spojenců. F. D. Roosevelt proto pomáhal Stalinovi dodávkami vojenského materiálu a koordinoval s ním válečnou strategii. Morálně odpudivý, ale strategicky nutný postup slavil úspěch. A Stalin byl podstatně horším monstrem než Asad.

K podobné situaci došlo i za irácko-iránské války (1980-1988). Když ve druhé polovině roku 1982 přešla vojska ajatolláha Chomejního v boji proti silám Saddáma Husajna do ofenzivy, začaly západní vlády podporovat Irák. Jistě, Irák válku začal a choval se brutálněji, ale Iránci byli ideologicky nebezpečnější a navíc měli zrovna převahu.

Nejlepším možným výsledkem je, když boje oslabí obě strany natolik, že ani jedna z nich nedokáže dosáhnout rozhodného vítězství. Jak praví výrok snad apokryfně připisovaný Henrymu Kissingerovi: „Škoda, že nemůžou prohrát oba.“ V tomto duchu jsem vybízel k americké pomoci té straně, která na tom zrovna byla hůř, jako v této **analýze** z května 1987:

„V roce 1980, kdy Irák ohrožoval Írán, se naše zájmy alespoň částečně překrývaly s těmi íránskými. Irák ale už od léta 1982 vede obranné boje a Washington se ocitnul pevně na jeho straně... Když se zaměříme na budoucnost, dostane-li se Irák znovu do ofenzivy, což je sice nepravděpodobné, ale nikoliv vyloučené, měly by Spojené státy znovu přehodnotit svůj postoj a zvážit podporu Íránu.“

Když podobnou logiku uplatníme na dnešní Sýrii, nalezneme četné paralely. Asad plní roli Saddáma Husajna - brutálního baasistického diktátora, který s násilím začal. Síly rebelů připomínají Írán - původní oběť postupně posiluje a stává se **islamistickým nebezpečím**. V obou případech ohrožují pokračující boje celou oblast, obě strany se dopouštějí válečných zločinů a představují hrozbu západním zájmům.

Ano, přežití Asad a hraje do karet Teheránu, nejnebezpečnějšímu režimu v oblasti. Triumf rebelů by však nesmírně posílil **stále nevyzpytatelnější tureckou vládu**, vlil novou krev do žil džihádistům a nahradil Asadovu vládu vítěznými a úspěchem opilými islamisty. Jsou i **horší možnosti** než vzájemné pouštění žilou sunnitských a šíitských extrémistů, džihádisté z Hamásu **vraždící** džihádisty z Hizballáhu a obráceně. Lépe bude, když nevítežní ani jedna strana.

Obamova vláda prosazuje přehnaně ambiciózní a rafinovanou politiku pomoci dobrým rebelům **vyzbrojováním utajenými zbraněmi a výbavou za 114 milionů dolarů**, zatímco připravuje **možné útoky bezpilotními letouny** na rebely špatné. Pěkná myšlenka, ale ovládat rebely dálkovým ovládním asi nepůjde zrovna hladce. Pomoc nevyhnutelně doputuje k islamistům a vzdušné útoky budou zabíjet spojence. Lepší cestou je uznat vlastní nedostatky a pokusit se o dosažitelné: podpořit ustupující stranu.

Zároveň se však Západ nesmí zpronevěřit svým morálním zásadám a pomáhat se zastavením boje proti civilistům, v němž musí miliony nevinných bezdůvodně snášet hrůzy občanské války. Západní vlády by měly hledat způsoby, jak válčící strany přimět k dodržování pravidel války, zejména těch velících rozlišovat civilisty od bojovníků. To znamená tlačit na zásobitele rebelů (Turecko, Saúdská Arábie, Katar) i stoupence syrské vlády (Rusko, Čína), aby další pomoc podmínili dodržováním válečných konvencí, případně až užití síly proti provinivším se na obou stranách. Tím by byla splněna i **zodpovědnost ochraňovat**.

Onoho krásného dne, kdy se Asad s Teheránem a rebelové s Ankarou probojují až do stavu vzájemného vyčerpání, může Západ podpořit nebaasistické a neislamistické síly v Sýrii a pomoci jim vytvořit alternativu k dnešním bídným alternativám a vést zemi k lepším zítřkům.

Úvaha Daniela Pipesa *The Case for Supporting Assad* vyšla na stránkách National Review Online 12. dubna 2013.